

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

יום ראשון כ"ח בשבט תשע"ו

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

גיטין - נ"ו

1. 'אשרי אדם מפחד תמיד' אקמצא ובר קמצא חרוב ירושלים. מהו המעשה?
מעשה באדם שהיה לו אוהב ששמו 'קמצא' ושונא 'בר קמצא'. ביקש משלוחו להזמין את קמצא לסעודה, השליח טעה והביא את בר קמצא, כשהבחין גירשו, ביקש בר קמצא שיניחהו וישלם אכילתו, סירב, הציע שישלם חצי הסעודה, סירב, הציע שישלם כל הסעודה, סירב והוציאו בידיו, אמר כיון שלא מיחו רבנן, שמע מינה שנוח להם, הלך לקיסר ואמר 'מרדו בך היהודים', תשלח קרבן והם לא יקריבו, שלח בידו 'עגל משולש' והטיל מום בניב שפתיים, ו"א בדוקין שבעין, מקום שלשיטתנו הוא מום אך לגויים איננו מום. רצו החכמים להקריב משום שלום מלכות, אמר להם רבי זכריה בן אבקולס, יאמרו: בעלי מומין קריבין לגבי מזבח. רצו להרוג את בר קמצא, אמר רבי זכריה, יאמרו: מטיל מום בקדשים יהרג. וחזר והלשין. אמר רבי יוחנן: ענוותנותו של רבי זכריה, החריבה את ביתנו, ושרפה את היכלנו, והגליתנו מארצנו.
2. את מי שלחו הרומאים על היהודים?
א. בתחילה נירון קיסר - לכל כיון שירה חץ, נפל בירושלים, אמר לילד 'פסוק לי פסוקיך', אמר לו 'ונתתי את נקמתי באדום ביד עמי ישראל וגו' אמר, הקב"ה רוצה להחריב ביתו, ובסוף יקנח ידיו בי... ברח, התגייר, ויצא ממנו ר' מאיר.
ב. אח"כ שלחו את אספסינוס - צר על ירושלים 3 שנים, והיו בירושלים 3 עשירים:
א. נקדימון בן גוריון, שנקדה לו חמה בעבורו.
ב. בן כלבא שבוע, שכל הנכנס לביתו כשהוא רעב ככלב, ויצא כשהוא שבע.
ג. בן ציצית הכסת, שהיתה ציצתו נגרת על גבי כסתות. ויש אומרים שהיתה כסתו מוטלת בין גדולי רומי.
אחד אמר שיזונם בחיטים ושעורים, אחד אמר ביין מלח ושמן, ואחד בעצים ואותו שיבחו במיוחד, וכפי שרב חסדא היה מוסר כל מפתחותיו לשמשו מלבד מפתח העצים, שכדי לאפות אוצר אחד של חיטים, צריכים 60 אוצרות של עצים. היה להם אוצרות בכדי לזון את ירושלים 21 שנה, החכמים רצו לעשות שלום עם הרומאים, אך הבריונים לא הסכימו, ורצו לעשות מלחמה, אמרו להם החכמים אתם לא תצליחו, הלכו הבריונים ושרפו את אוצרות החיטים והשעורים.
מעשה שהיה באותו רעב - מרתא בת בייתוס היתה העשירה שבירושלים, ביקשה שיביאו סולת ונגמר, לחם לבן ונגמר, פת קיבר ונגמר, קמח שעורים ונגמר, הלכה בעצמה ונדבק ברגלה גללים ומתה מאיסטנסטיות. ויש אומרים שאכלה מגרורות דר' צדוק.
שהיה רבי צדוק מתענה 40 שנה שלא תחרב ירושלים, כשהיה אוכל היה ניכר מבחוץ, ומאכלו היה למצוץ תאנים מיובשות. קודם שמתה הוציאה את כל כספה וזהבה, השליכתם בשוק ואמרה למה הם לי.
ר"י בן זכאי ביקש מאבא סיקרא שהיה קרובו והיה ראש הבריונים שיבא אליו בצינעא, שאלו עד מתי תביאו רעב, אמר לו אם אתנגד לבריונים יהרגוני, הציע לריב"ז שכדי לצאת לאספסינוס מבעד לבריונים, יעשה עצמו חולה ואח"כ ישים ריח רע ליד מיתתו, וכך יוציאהו תלמידיו לקבורה מחוץ לעיר. וכך עשו, כשהגיעו לפתח העיר רצו הבריונים לדקורו אמרו להם יאמרו 'רבן דקר'.
כשהגיע לאספסינוס אמר לו 'שלמא עלך מלכא' אמר לו מחויב אתה במיתה משתי סיבות.
א. איני מלך ב. אם מלך אני מדוע לא באת עד עתה.
ענה לו - א. מלך אתה כפי שמוכח מהפסוקים. ב. לא באתי עד עתה משום הבריונים, וע"ז טען אספסינוס 'אילו חבית של דבש ודרקון כרוך עליה, לא היו שוברין את החבית בשביל דרקון? והיינו שהייתם צריכים להשחית את חומת העיר. שתק.
קרא עליו רב יוסף: משיב חכמים אחר ודעתם יסכל, שהיה לו לענות, היינו נוטלים צבת להרוג הדרקון ומשאירים החבית בשלימותה. לבנתיים הגיע שליח להודיע שמת הקיסר ומינו את אספסינוס, ולא הצליח ללבוש את הנעל השניה, הסביר לו ריב"ז שזה משום 'שמועה טובה תדשן עצם' ותקנתו ע"י שיעבירו לפניו אדם שאינו אוהבו, וכך עשה.
אמר לריב"ז שהוא חוזר לרומי ויבא אחר במקומו אך שיבקש ממנו דבר ויתן לו.
וביקש ממנו א. יבנה וחכמיה, ב. שולשלת רבן גמליאל, ג. רפואה לרבי צדוק.
קרא עליו רב יוסף: משיב חכמים אחר וכו', שהיה לו לבקש שיניחם לגמרי, אך הוא סבר שכל זה לא יעשה וגם הצלה מועטת לא תהיה. רפואת של רבי צדוק - יום ראשון השקוהו מים שהשרו בהם סובין, יום שני מים עם קמח, ולאט לאט רווחו מעיו.
ג. שלח במקומו את טיטוס - שחירף וגידף. וכדלהלן.

המשך -

- א. תפש זונה בידו ונכנס לקודש הקדשים, והציע ספר תורה ועבר עליה עבירה,
 - ב. ונטל סייף וגידר את הפרוכת, ונעשה נס והיה דם מבצבץ ויוצא, וכסבור הרג את עצמו...
 - ג. נטל את הפרוכת ועשאו כמין מסננת, והביא כל כלים שבמקדש והניחן בהן, והושיבן בספינה לילך להשתבח בעירו,
 - ד. עמד עליו נחשול שבים לטובעו, אמר: כמדומה אני שאלוקיהם של אלו אין גבורתו אלא במים, בא פרעה טבעו במים, בא סיסרא טבעו במים, אף הוא עומד עלי לטובעני במים, אם גבור הוא יעלה ליבשה ויעשה עמי מלחמה! יצתה בת קול ואמרה לו: רשע בן רשע בן בנו של עשו הרשע, בריה קלה יש לי בעולמי ויתוש שמה, בריה קלה - שיש לה פה אך אין לה יציאה.
- עלה ליבשה ותעשה עמה מלחמה. עלה ליבשה, בא יתוש ונכנס בחוטמו, ונקר במוחו שבע שנים.
- ה. יום אחד חלף ליד פתח חנות של נפח, שמע היתוש את קול הקורנס ושתק, ביקש שיביאו לפניו נפח שיכה, לנכרי היה משלם 4 זוז, לישראל היה אומר דייך שאת הרואה בסבל שונאך, לאחר 30 יום התרגל היתוש ולא הועיל הנפח, כשמת פצעו את מוחו ומצאו בו כציפור דרור משקל שני סלעים ובברייתא שנו כגוזל בן שנה משקל שני ליטרין. אביי: פיו של נחושת וצפורניו של ברזל. קודם מיתתו ביקש שישרפוהו ויפזר אפרו על פני שבעה ימים כדי שלא ימצאנו אלוקי היהודים ויעמידנו בדיון.